

O Allâhü Te'âlâ ki, kendi rahmet ve şefkatiyle hâlis kullarına husûsi şeref ve faziletler ihsân etti. Ltf ve keremiyle onları birbirine ısındırıp sevindirdi. Gnllerinden hıyânet, kin ve nefret duygularını söküp atarak dünyâda dost ve kardeş; âhirette en samimi arkadaş olarak yaşattı.

Allâh (c.c.) için sevişmek ve din uğrunda kardeş olmak, Allâh (c.c.)'a yakınlığın en fazîletlisi ve ibâdetlerin en güzelidir. Fakat bunun da bâzı şartları vardır. Bu şartlara riâyet sâyesinde arkadaşlar, Allâh (c.c.) için sevişmiş sayılabilirler. Ayrıca karşılıklı olarak, riâyet edilmesi gereken birçok haklar var ki, bu sâyede kardeşlik tahakkuk eder. Şeytân'ın vesvesesinden kurtulur ve berraklığını korumuş olur. Ancak, bu haklara riâyetle Allâh (c.c.)'a yaklaşır ve bunları korumakla yüksek derecelere erişir.

Bilmiş ol ki, insan, kendisi için sevdiğini başkası için de sevmedikçe, kâmil bir imân sâhibi olamaz. Kardeşliğin en düşük derecesi, onun sana karşı yapmasını sevdiğin şeyi ona yapmandır. Muhabbet artıracak sözleri konuşmak, kardeşliğin husûsiyetlerindendir. Çünkü skt ile iktifâ edenler, ölümler ile kardeşlik etmiş gibi olur. Kardeşlik edinmekteki gâye, onlardan faydalanmaktır, yalnız eziyetlerinden kurtulmak değildir. Skt demek, zâhmet vermemek demektir. O hâlde, dili ile ona sevgisini anlatmalı, hoşlandığı husûslarını araştırmalı. Meselâ, bir derdi olup olmadığını sormalı ve üzüntüsünü izhâr etmelidir. Neşeli hâllerinde sevincini izhâr etmeli ve onu dostuna anlatmalıdır.

(İmâm-ı Gazâlî (r.âleyh), İhyâu Ulûmi'd-dîn, c.2, s.391-449)